

ELŐFIZETÉSI
ÁR:
FÉLÉVRE
100 korona.

Szabó Hírlap

MEGJELENIK:
MINDEN HÓ
20-ÁN.

A BUDAPESTI FÉRFISZABÓK IPARTESTÜ-
LETE, A BUDAPESTI SZABÓIPAROSOK
HITEL- ÉS TERMELŐ SZÖVETKEZETE,
AZ EGYESÜLT SZABÓIPAROSOK KÖRE
HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

ULLMANN JAKÓ

FŐMUNKATÁRSÁK:

TIBOR SAMU. BREUER TÓDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VII., HÁRSFA-UTCA 24.

TELEFON: József 122—32.

A nyugdíj.

A fejlett gazdasági tevékenység fokmérője a dolgozók erejének minél hosszabb időre való megóvására alkotott szociális intézményekben keresendő. Amely országban a betegség és baleset elleni védekezés, a munkanélküliség segélyezése, az aggkori ellátás szerves egészükben, mint állami intézmény fennállnak, ott az állampolgárok munkaerejének felhasználásában is nagyobb követelményt lehetne támasztani. Sajnos, mindezen intézményeket teljes egészükben egyik ország sem valósította meg.

Egyelőre, mint nemzetközi követelmény kötelező: a betegség és baleset elleni biztosítás s így minden állam polgára úgy a saját, mint idegen állam területén, amennyiben munkaerejét — akár fizikai, akár szellemi erőről van szó — bizonyos összegben belül, bér ellenében áruba bocsátja — betegség és baleset ellen biztosítandó. Persze, ezen biztosítás nem vonatkozik az önálló gazdasági tevékenységet űző polgárokra s így a kisiparosra sem.

A munkanélküli segély, az aggkori ellátás egyelőre minden állam belügye; egyik-másik országban megvalósult, de oly szerény határon belül, hogy a legszerényebb ellátásra sem elegendő. De legalább megvan. Legtöbb országban azonban még ez sincs meg, s így a dolgozók nagy táborra élete alkonyán a legszomorubb kilátásokkal a kegyelem alamizsnáján fejezi be munkás életét.

Élj takarékosan, hogy aggkorodban legyen mit enned! már csak a boldog idők álmoképe gyanánt tűnik fel.

A modern ipar és kereskedelem az önálló existenciákat fokozatosan gyűri le és változtatja át bér-

munkássá. Munkabérből, fizetésből pedig tőkét gyűjteni kevés embernek sikerült. Az állam, vagy egyes nagyobb gyári vállalatok 20—25 éves járadéktörlesztés formájában ingatlanokat juttattak munkásaiknak, hogy aggkorukra biztosítsák megélhetésüket; így volt ez Németországban.

Nálunk azonban erre alig van példa; legfeljebb az állami szolgálatban levők egyik-másik csoportjában láttunk ily irányú ingatlan-szerzést.

Az önálló kisiparosok és kereskedők azonban mindenből kizárattak. Nálunk még betegség és baleset ellen sem biztosíthatók. Így a kényszerhivta életre a különböző magánjellegű betegsegélyező és temetkezési egyesületeket, amelyek — kevés kivétellel — nem tudták hivatásukat teljesen betölteni.

Ugyancsak ebből a kényszer-érzetből kísérleteztek a nyugdíjintézetek intézményeivel is; ezek azonban csak ott állandósultak s feleltek meg hivatásuknak, ahol a munkaadók rendszeres támogatása biztosítva volt.

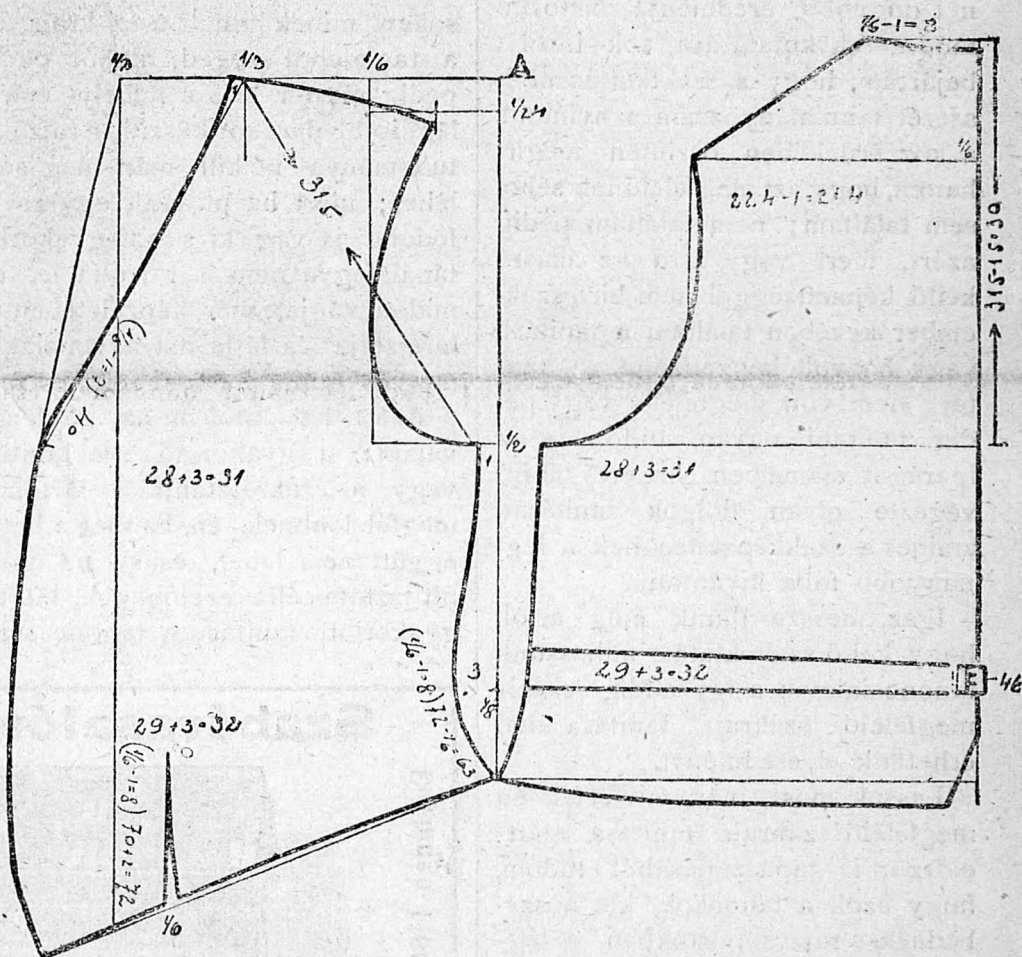
A család iránti gondoskodás szülte a különböző életbiztosításokat is. E téren egyes országokban odafejlődött a szervezkedés, hogy a polgárok 90 százaléka a biztosítási ágak (élet, kiházasítás, halál, baleset stb.) legalább egyikében érdekelve vannak. *Tibor*

Tisztelt iparostársainkat kérjük, hogy a SZABÓ HIRLAP-ra előfizetni szíveskedjenek. Egyben arra is, hogy minden előfizetőnk legalább még egy előfizetőt szerezni szíveskedjék. Egyetlen célunk, hogy a férfi- és nőiszabóiparnak egy kitűnően szerkesztett közgazdasági és szaklap álljon rendelkezésére.

Meghívó. A Budapesti Egyesült Szabóiparosok Köre június 18-án d. u. 3 órától 12 óráig az Erzsébet Sósfürdő nagyvendéglőjében, Tétényi-út 12—16, Kelenföld, világposta és egyéb szórakoztató játékokkal rendez, melyre t. egybekötött nagy nyári **fánccmulatságot** címelt és becses családját tisztelettel meghívja a **RENDEZŐSÉG.** Belépődíj vigalmi adóval: személy-jegy 40 kor., családjegy 80 korona.

Hasas mellény.

Mérték: 46, 22,5, 112, 116, 40, 70.

Ugy mint az abnormalis saccóknál, úgy a mellénynél sem szabad 108-asnál nagyobb mellbőség után számítani a hányadosokat. Jelen esetben sem 112, hanem 108-as mellbőség után számítjuk a hányadosokat. A pontnál húzunk két egymásra merőleges vonalat, előremérünk $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{3}$ és $\frac{1}{2}$ részt, ezen pontokban merőlegeseket állítunk. A-tól lefelé mérünk $\frac{1}{24}$ és $\frac{1}{2}$ részt. Az $\frac{1}{3}$ ponttól lemérjük a méretnél 2 cm-el hosszabb eleje hosszát ($70+2=72$) arra a vonalra, melyet $\frac{1}{6}$ pontnál húztunk olyképen, hogy elhagyjuk a mérésnél a háta nyakbőségének felét ($\frac{1}{6}-1$ cmt). Az $\frac{1}{3}$ ponttól az A-nál húzott függőlegeshez fordítjuk a centimétert és megjelöljük az oldalhosszát $\frac{1}{6}$ résszel magasabban, mint az elejét. Ettől az utóbb megjelölt ponttól $\frac{1}{8}$ -al magasabban kiveszünk 3 cmt és a hónaljnál 1 cmt s kirajzoljuk az oldalvarrást, majd a vállat és hónalját. Az oldalvarrásnál előre mérjük a vett mellbőség negyedét, hozzáadva 3 cmt ($28+3=31$) deréknél, a vett derékbőség negyedét hozzáadva ugyancsak 3 cmt ($29+3=32$ cm.) s ezen pontokon keresztül húzzuk meg az eleje vonalát. Ettől a vonaltól $\frac{1}{6}$ résznyire befelé megrajzoljuk az ábrán jelölt bevágást, miáltal a mellényünk hasat kap.

A háta kirajzolása megegyezik a normáliséval. Csupán az oldalvarrásnál van eltérés, mert a derék felé az ábra szerint a mértéknek megfelelően szélesítjük a hátát.

**Faszemet
ne vegyen**

drágán rosszat, jót olcsón kaphat, ha ir vagy elküld **Weisz és Vidor** céghez Józsefvárosi pályaudvar VIII. kapu, Kőbányai-ut, Ganz-gyárral szemben. Telefon: József 11—31 és József 114—27.

**Kőszemet
vegyen**

ugyanezen cégnél kaphat telepen bármily mennyiségben. — Házhoz is szállítanak legalább 5 mázsás megrendeléseket.

Néhány szó a tanoncok szakoktatásáról

Írta: KÖNYVES T. KÁLMÁN, Békéscsaba.

Ma már elismert dolog, hogy ha életképes és erős, nemzetgazdagító ipart akarunk teremteni, az iparos tanoncok szakoktatását kell minél jobban fejleszteni s megkeresni azt a módot, amely a legjobban biztat a minél nagyobb eredmény elérésére.

Igen, a tanoncok ipari szakoktatására kell elsősorban is a legnagyobb gondot fordítani, azok tanítási módjára kell egy olyan tervet alkotni, amely minden iparostanonc iskolában egy minden tekintetben képzett szakember felügyelete és ellenőrzése alatt keresztül vive, feltétlenül hasznára lenne tanoncainknak s ezen a réven természetesen hazánk iparának is.

Én, aki már több mint 8 éve foglalkozom a tanoncok szakoktatásával, mindent elkövettem a minél nagyobb eredményt biztosító módszerek kutatására, sok iskolát bejártam, hogy a szaktanítás módszerét tanulmányozzam s nyíltan s a köz érdekében őszintén megírhatom, hogy azt megfelelőnek sehol sem találtam; nem találtam pedig azért, mert vagy arra az állásra kellő képzettséggel nem bíró szakember kezében találtam a tanítást, vagy ha volt képzettsége, a tanterv nem volt megfelelő, vagy pedig tanítani ugyan tudó, de az iparágat elemeiben sem értő tanító végezte olyan dolgok tanítását, amihez a szakképzettségnek a legnagyobb foka kívántatik.

Igaz, messze állunk még attól, hogy kellő szakoktatást adhassunk tanoncainknak s így addig csakis megfelelő szakrajz tanítása által érhetünk el eredményt.

Lássuk most már, mit értek én megfelelő szakrajz tanítása alatt: először is tapasztalásból tudom, hogy azok a tanoncok, kik a szabadkézi rajzcsoportokban a legügyetlenebbül, rosszul rajzolók voltak, a szakrajzbeli csoportba kerülve, mihamar megtalálva az iparukat s így őket is közlelő érdeklő részleteket, egyes rajzolókká váltak s ezáltal iparukban is önkéntelenül haladtak, mert az, ki a rajzban megtudja különböztetni a szemsértő egyenetlen vonalat, a szépen hajló, vagy az egyenes vonaltól, már az a munkája részleteiben sem fogja túrni a szép és jó izlést sértő szabálytalanságokat. Szóval, amint javul rajzbeli képessége, úgy fog javulni kellő tanítás mellett a kézi ügyessége, izlése és munkájában a csinosabb kivitelre való törekvése is.

Természetesen, hogy ezt a célt elérhessük, a rajztanítást az elméleti szakipari tanítással kell párosítani, vagyis, bármit rajzolunk is tanoncaink elébe, azt folyton szakmagyarázatokkal kell kísélni, hogy

mintegy elméletben az a rajzó tanonc el is készítse az általa rajzolt részleteket, magától értetődően, hogy ha azokat a részleteket szakképzett ember felügyelete alatt gyakorlatilag is készítheti, az eredmény többszörös leszén.

Többször olvastam e lap hasábjain a tanoncok rajzoktatását semminek sem tartó cikkeket, pedig legyen bármennyire előrehaladt s a gyakorlati tanítással bármennyit is foglalkozó szakiskolánk, az a szakrajz tanítása nélkül mindig csak fél munkát fog végezni, mert hiszen éppen a gyakorlatban van legnagyobb szüksége minden munkásnak arra, hogy munkája minden részében szabályos, szemnek tetsző és izléses alakot adjon, mert hogyan is tudna egy szép kabátkihajtót, kabát- vagy mellénygallért készíteni, ha nincs érzéke a szépen hajló, vagy futó vonalakhoz.

Persze, ha csak arra gondolunk, hogy mire van szüksége a tanoncnak, akkor talán gondolhatják sokan, minek annak a szakrajz, de a tanoncból segéd, abból pedig pedig mester lesz s mihelyt már a legkisebb darabot készíti, a rajzolás tudománya nélkül már meg sem lehet; mert ha pl. csak egy zseb-fődelet is vág ki s azt gyakorlatánál fogva nem is rajzolja le, de midőn vágja, már képzeletében is lerajzolja és látja azt a vonalat, a melyen ollója haladni fog.

Azért ha éntőlem azt kérdeznél valaki: a gyakorlati szaktanítás, vagy a szakrajztanítást tartom-e megfelelőbbnek, én, ha már a kettő együtt nem lehet, csakis az utóbbit tartom célravezetőbbnek, mert a gyakorlati tanítást a tanonc saját

műhelyében is, már úgy a hogy elnyeri, azonban munkája vonalai izléses kivitelének érzékét csakis szakrajzolás által fejlesztheti; természetesen, ha azt arravaló intelligens, szép rajzra képes szakképzett egyén tanítja.

Hogy mi különbség van a szakképzett és a rendes tanító szakrajztanítása között, azt a következőkben fejtem ki.

Egy hivatásos rajztanító mindent, amit lát, bármilyen tárgyat vagy bármilyen elébe tett mintát képes szépen lerajzolni. (Folytatjuk.)

Kitajka Lajos.

Amikor e sorok írója 1902. évben a Neuländer K. és Testvérei cég műhelyében és Kitajka Lajos a Weiner és Grünbaum cég műhelyében dolgozott, a szabóiparban rendezetlen viszonyok uralkodtak. Nem volt meghatározott munkabér, nem volt meghatározott munkaidő. Minden munkaadó annyit fizetett, amennyit akart, a legrövidebb munkaidő 12 óra volt, mert számtalan munkás és kisiparos naponta 14—16 órát is dolgozott.

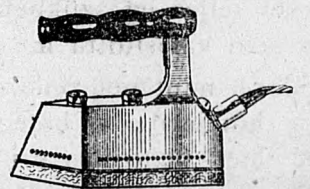
1903 évben a szabóiparban nagy nyugtalantság uralkodott. Ugy a szabókisiparosok, mint a munkások a munkaidő és munkabér rendezését kívánták. Ezen szervezkedési mozgalom e sorok íróját a szabókisiparosok — Kitajka Lajost pedig a szabómunkások — élére sodorták. Hogy a szabóiparnak munkálkodásunk hasznára, avagy kárára volt e, annak megállapítása nem tartozik reám.

De egy kis tanulságot vonjunk le belőle és pedig addig, míg az

iparosság szószólóinak, vezetőinek az iparosság részéről szívós, kitartó és önzetlen munkásságáért jutalmul csak gáncs jutott osztályrésztül, addig a munkásság vezetőit nemzetgyűlési képviselői mandátummal jutalmazta. Azt kérdezted szaktársam, hogy szégyenlem e magamat, felelem reá, hogy igen. Szégyenlem azért, mert azt látom, hogy az iparosság 30 éves mozgalma csak széthuzást, gyűlölséget, törtetést és egyetlenség iparos képviselőt sem eredményezett, míg a munkások egységes frontja 25 mandátumot juttatott a munkásoknak.

Hogy Kitajka Lajost képviselővé választották, annak örvendünk, dacára, hogy elyi különbség van közöttünk, mert benne a nemzetgyűlés egy tartalmas, higgadt és komoly képviselőt nyert. Meg vagyunk győződve, hogy a nemzetgyűlésben nem osztályérdeket, hanem közérdeket fog képviselni és a magyar ipar előmozdításáért értékes munkát fog kifejtteni.

Faszénnel legdrágábban Gázzal drágán

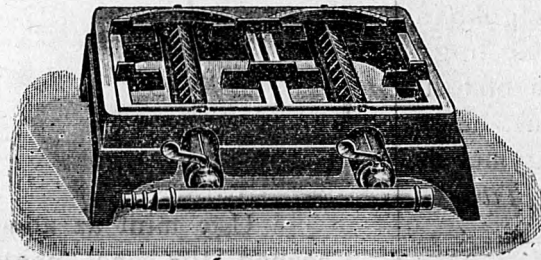
„Pluto“ villanyvasalóval legolcsóbban vasal.

Hollitscher Testvérek

„Pluto“ villamos szabó-vasalóipar
Budapest VIII. József-körut 10.
Telefon: József 95—62.

Szabóvasalómelegítő

Egylángú 1100 K.

Kétlángú 2400 K.

IMREY MIHÁLY vaskereskedés
Budapest, VII., Király-u. 49. Tel.: József 106—66
T e r é z - t e m p l o m m a l s z e m b e n.

Horetzky Jakab legolcsóbb posztó és béléssáruháza

Budapest, VII., Dohány-utca 16—18. sz.
Telefon: József 125—51.

SCHWARCZ MÓR

Budapest, VII., Dohány-u. 5/B.

Telefon 74-24 József.

Legfinomabb gyapjuszövetek, angol és francia áruk nagy raktára, nagy választék a legújabb női costumökre. Az összes szabókellékek olcsó árban kaphatók.

Angol-magyar Posztó- és Textil Kereskedelmi R. T. nagy posztóraktára.

Budapest IV., Hajó-utca 12—14. Wien II., Hofgartenstrasse 2.

Igazgatók: Fischer Miksa és Beckmann Miksa.

Béléssáruk és szabókellékek
Legolcsóbban Fürth Testvéreknél
VII., Dob-utca 4. sz. (Telefon: József 123—26)
vásárolhat.

Bohrer Feivel

Budapest, VII., Dob-utca 38. szám.

BÉLÉSÁRUK ÉS SZABÓKELLÉKEK
RAKTÁRA.

NŐISZABÓ

Rovatvezető: KOVÁCS J. BERTALAN nőiszabóiparos.

Empire (első császárságkori) divat.

Ami a régi idők divatját és ruházati stílusait leginkább jellemzi a másik fölött, azaz, hogy több volt bennük a jelképies elem, a gondolat. A régi viselet mindig ki is fecsegett valamit abból, amit viselője gondolt és érzett. A francia forradalom alatt az arisztokrácia fekete ruhában gyászolta az elmúlt jó időköt s mikor a fiatal főnemes generáció újra kezdett alkalmazkodni az idők szelleméhez s az alkotmány új formáihoz, a feketét félgyászszal cserélte fel. Hasonló módon adtak kifejezést a régi görögök és rómaiak is a ruházatkodás és pipere symbolikus tartalma iránti érzéküknek, amidőn ujjaikon talizmánul a köztársaság jelmondataival vagy a legderékabb hazafiak arc-másával ékes arany gyűrűt hordtak.

Hadd írjunk le legelsőbbben is pontosan egy száz év előtti uri viseletet, a császárság fénykorából. Szürke *casimir* kabát, ugyanolyan béléssel s vörös hajtóka, acél és rézgombok, nagy battiszt nyak-kendő, melynek végei csokorra kötve, fehér alapu selyem mellény ezüst csillagokkal behintve s széles ibolyaszín csikokkal. Órák kettőt hordtak, egyet aranyból ss egyet acélból. A nadrág világoszöld *casimir* vagy pedig bőr lovagló nadrág acél gombokkal. Ehhez fehér selyem harisnyák piros szöglettel, vagy igen puha és simuló bőr csizmák, melyek csak az ikráig érnek. Ezüst csattok, barna vagy zöld csikos tigris bőr keztyűk, kerek vagy süveges kalap háromszinű kokárdával. A haját nyírva és göndörítve viselik, mint egy antik Antónius fő vagy hanyag rendetlenségben, amit a »vizből kikelő Venusról« neveztek el, továbbá Carakolla vagy Titus módra. A nyak felálló, barna szín, piros vagy más színű. A kabát fölött esőköppeney vagy bő redingót, a frakk finom szürke posztó, zöld gallérral.

A női kosztümökben csak ugy tombolnak a »nemzeti«, »hazafias«, »konstitucionális« stb. jelzők, a kisfőkötőt, amelyet rózsafüzér vesz körül, balfelől nemzeti kokárda tűzte le és fölötte két fehér toll,

hátul pedig háromszinű nagy szalag-csokor.

Vannak aztán »sisak kalapok«, »kertészkalapok« és »vesta szűz-ruhák«, puffuk, virágok, szalagok, nakara-cipők stb. A női divat egyszerűen kifogyhatatlan, a legfantasztikusabb elnevezésekben.

Mikor Naponleon berendezte palotáját, a híres David festővel festette meg koronáztatását. A kép leghűbb forrása és emléke, az akkori idők viseletének. David, fehér-tollas süvegekben mutatja be férfi alakjait, vállakra hosszú tunikát nehéz bársony palástokat vet amelyek mai izlésünk előtt nevetégeseknek tetszenének. A páróka már nem divat. A polgárok kezdetben a koronákat utánozzák, roppant kucsmákat, ugynevezett »spencert«, redingotot és nadrágot viselnek, a kard kizárólag a katonaságnak van fenntartva.

A termékeny német vigjátékiró, Kotzebue írja 1804-ből párisi emlékeiben: »A férfiak öltözete öt-hat zsákból áll, melyet kabátnak és rövid nadrágnak neveznek«. A pantalon és a sok galléros redingotot a cselédeknek engedték át. A nyilvános mulatságokon megjelenni szokott divathősök legperfektebb eleganciája: nagy karimájú kalapok, posztó vagy bársony rövid nadrág, Suvarov-csizmák sárga hajtással, testhez álló kabát, mely érvényre emelje a termetet s tetszés szerinti mellény. Az egyik pojácának, a másik fiakkeresnek, a harmadik jockey-nak néz ki benne.

Tegyük hozzá, hogy a golyos Hollandiából ered, a kalap porosz, a tripla zsilé meg angol.

Ami a haját illeti, azt 1806-ban az orrba csüngtetve hordják, hat évvel utóbb pedig ugynevezett Kherub-módra a valóságos virág-cserép forma kalap fődte.

1808-ban ugyanazokkal a kipárnázott vállakkal találkozunk, mint legutóbb is láttuk, mindenki egyegy Herkulesnek játsza ki magát. Végre az 1812-iki Hizllár, akinek a neve »merweilleux« a magas tejetű kalapot, a franciás szabásu kalapot, az oldalsújtásos nadrágot emelte divattá. (Folytatjuk.)

Egy normális mérték.

Mértékirás és annak megrövidítése:

1. Mellbőség	= mb	96 cm.
2. Derékbőség	= db	64 "
3. Felsőmellszélesség	fmsz	35 "
4. Alsómellszélesség	amsz	50 "
5. Eleje hossza	= eh	40 "
6. Mellmagasság	= mm	35 "
7. Egész elejehossza	eeh	54 "
8. Oldalhossza	= oh	20 "
9. Háthossza	= hh	38 "
10. Hátszélesség	= hsz	34 "
11. Nyakbőség	= nyb	36 "
12. Csipőbőség	= csb	104 "

A körméretek felében értendők.

Szabászati szakkönyv

Szerkeszté és kiadja
Hlinka Jenő,
techn. szakoktató.

Kapható a szerzőnél, Damjanich-u. 41. Ára 300 korona.

Tudomásul.

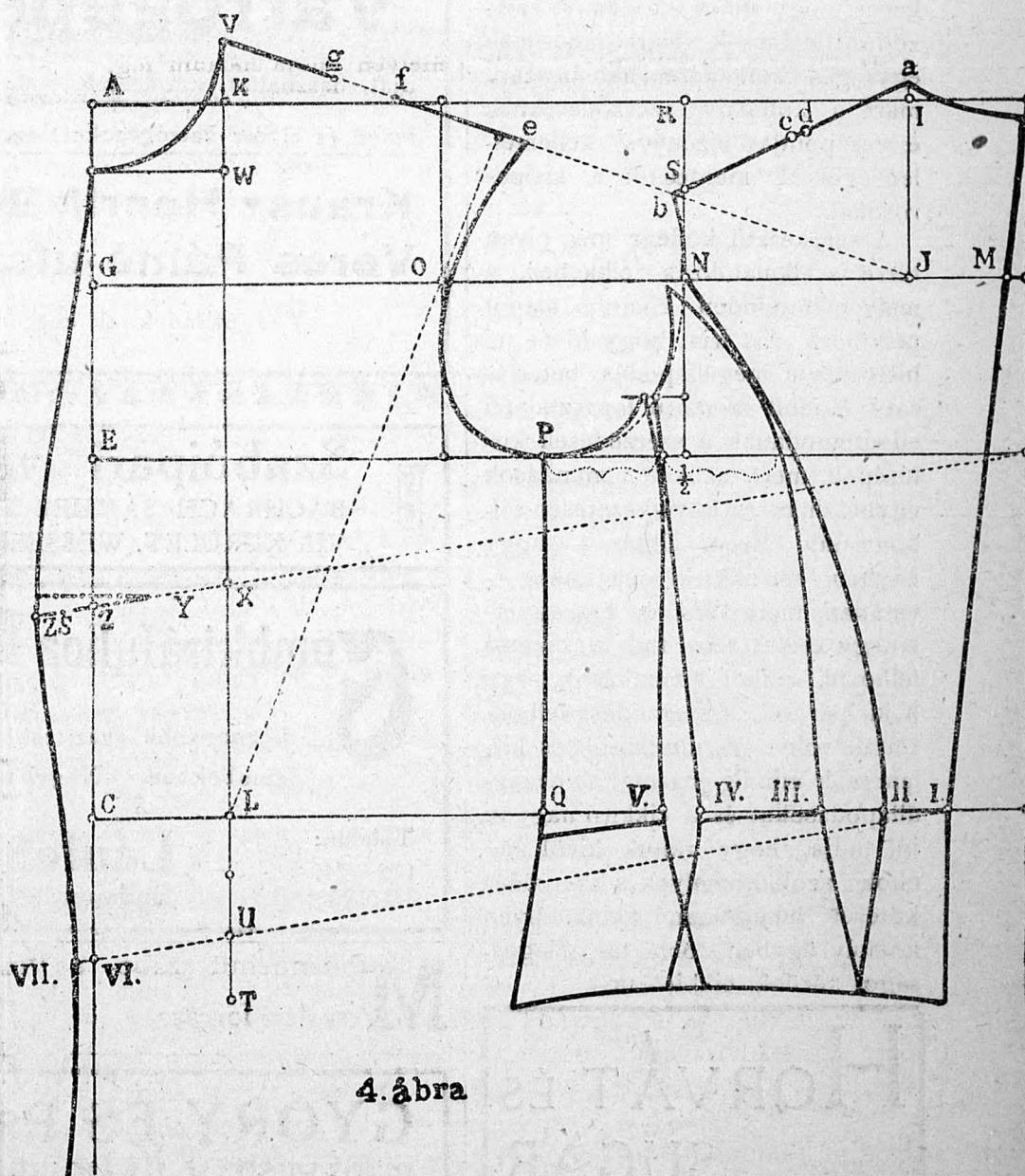
Megjelent a „Szabó Hírlap“ kiadásában a Kovács-féle „Szabászati Szakkönyv“ II. és III. füzeté.

49 ábra és a farsalmas szöveg, mely az abnormális alakoknak legkülönbözőbb formáját tárgyalja oly rendkívül széles terjedelemben, hogy meglepetés lesz mindenki számára.

A könyvet, dacára a papír, nyomda és klisé hatalmas áremelkedésének, csak 150.— koronáért küldjük meg iparostársainknak.

Szakrajzok.

Rajzolta: Gyúris Pál nőruhaszabó mester szabászati szakoktató.

4. ábra

Következik az oldalrészek beosztása és megrajzolása. Római I.-től II.-ig $\frac{1}{10}$ derékbőséget, 3,2 cm-t (három cm-t és két millimétert) mérünk, II.-től III.-ig 3 cm-t általában minden méretnél, III.-tól IV.-

ig $\frac{2}{10}$ derékbőséget, 6,4 cm-t Q-tól V.-ig szintén $\frac{2}{10}$ derékbőséget, 6,4 cm-t a két oldalrész megrajolásánál figyeljünk, hogy fönt is egyforma széles legyen.

LEFKOVITS ÉS VÁNDOR

BUDAPEST, V., DEAK FERENC-UTCA 18. SZ.

TELEFON 182—74. (Adria-palota) TELEFON 182—74.

Különféle gyapjuszövetek, bélesárak és az összes szabókellékek raktára. — OLCSÓ ÁRAK! — PONTOS KISZOLGALÁS!

SZEMLE.

Felhívás.

Az Egyesült Szabóiparosok Köre könyvtárnoka kéri mindazon tagokat, kiknél könyvek vannak kint, hogy azokat a könyvtár rendezése céljából azonnal szállítsák be.

Munkabérrendezés.

A vásáriszabó munkaadók munkásaik munkabéret 30 százalékkal emelték fel.

A kollektív szerződés.

A Sz. I. szerkesztője lapjában több alkalommal foglalkozik azzal a rendszertelen helyzettel, amely a polgári szabóságnál kollektív szerződés hiányában divik. Kárörvendően jegyzi meg, hogy a kollektív szerződés a munkások nagy tömegére káros hatással van; a munkaadók tömegére azonban közömbös, hogy van-e szerződés, avagy nincs.

Ugyancsak egy szusszal elárulja, hogy közgazdasági szempontból mindenestre jobb egy, a termelés zavartalan folytatásának biztosítására szolgáló bérmegállapodás.

Mi a cikkből úgy vesszük észre, hogy a munkaadókra meg sem közömbös, hogy van-e kollektív szerződés, vagy nincs, mert ami általános közgazdasági szempontból jó, az a munkaadókra sem lehet rossz. Mi nyíltan kiírjuk, hogy a szabókisiparosság szempontjából káros, hogy nincs kollektív szerződés, nemcsak mert nincsenek egységes munkabérek, hanem azért, mert a kollektív szerződéseknek egyes pontjai bizonyos kellemetlenségektől mentesítik a kisiparosokat.

A szerkesztő kollega még olyan tere is elkalandozik cikkében, a mely már minden komoly alapot nélkülöz. Azt írja, hogy ki és mi biztosítja a megállapodás betartását? A mult szomorú tapasztalatai ellentmondanak a szerződések kötésének, mert azokat a munkások egyoldalúan és következetesen felbontották. Ezen állítás — hogy enyhén fejezzük ki magunkat — valótlan, mert 1904. év óta, egyetlen esetet sem tud a cikkíró felhozni, amikor a munkások, vagy a kisiparosok a szerződést felbontották volna. A munkások és kisiparosok mindig garantálták a megállapodásokat és a cikkíró nagyon jól tudja, hogy rajtuk kívül álló okok azok, amelyek a szerződés kötését lehetetlenné tették. Ilyen komoly ügyben több tárgyilagosságot kérünk, cikkíró ur.

SCHWARCZ LAJOS BUDAPEST, IV. Deák Ferenc-u. 17.

MINDEN FAJTA ANGOL FRANCIA- ÉS HAZAI GYÁRTMÁNYU POSZTÓ-, GYAPJUSZÖVETEK, BÉLÉSÁRUK ÉS SZABÓKELLÉKEK GYÁRI NAGY RAKTÁRA.

Brück és Grosz

V.,
Erzsébet-tér
5.

Telefon:
42—43

Az összes bélésárú és szabókellékek raktára nagyban és kicsinyben. Figyelmes kiszolgálás.

Gombpréseket

szövetgomb készítéséhez pliszírozók, himzők, konfektiosok, kézimunkaüzletek, szabók, sapkakészítők, kárpitosok részére gyárt

Békebelli minőség! Cérna- és vászonalljak alsó résszel!

Willner Róbert gombgyára

a Rókus mögött VIII., Kőfaragó-utca 9.

Kraszner Lajos Budapest

IV., SÜTŐ-UTCA 2. SZ. (Deák Ferenc-tér sarok)
TELEFON: 97—74. TELEFON: 97—74.

Legfinomabb gyapjuszövetek és a szabósághoz szükséges összes bélésárú nagy raktára. — Elismert olcsó árak!

GÁL JÁNOS

KELMEFESTŐ- ÉS VEGYTISZTÍTÓGYÁRA
TISZA KÁLMÁN-TÉR 5. SZÁM.
TELEFON 103—30 JÓZSEF.

Varrógépeket,

ujat, használtat, mindenféle családi, női- és férfi-szabó és cipész varrógépeket legolcsóbban árusít

Krausz Henrik Budapest
Veres Pálné-utca 30 sz.

Vízonteladóknak engedmény!

Cérnagyár
Blumenthal Lipót és Társa

Panónia-u. 10c.
Telefonsz.: 29-38.

Ajánlja saját gyártmányu cérnáit, alsószálait és férceit.

Csak Kovácsevicsnek van

SZIVE

olcsón eladni!

Kovácsévics Milenkó
posztó és bélésárú nagyban és kicsinyben
Budapest,
Koronaherceg-utca 3. és Városház-utca 6. az udvarban.

Szabóipari varrógépek

BACHRACH SÁMUEL ÉS FIAI BUDAPEST
VII. KERÜLET, WESSELÉNYI-UTCA 56. SZ.

állandó nagy raktára és javítóműhelye

Javításokat 24 órán belül hathavi felelősség mellett eszközölünk.

Gombkirályhoz!

Legnagyobb gyári raktár mindennemű gombokban. Nagyban és kicsinyben

Telefon:
122—74.

Laufer Arnold
Budapest, Laudon-utca 7.

Weisz H. Ármin

Gomb- és varrókellék kereskedő.
Raktári és vásári kereskedők legolcsóbb bevásárlási forrása. Károly-körut 13.
Teleky-tér 9. szám.

Mindennemű szabó- és varrókellékek, bélésárú legolcsóbb bevásárlási forrása. A megrendeléseket házhoz szállítom.

Bohrer Jakab
VIII. Népszínház-utca 57.

GYÖRÝ ÉS RÉVÉSZ

BUDAPEST V. DEÁK FERENC-U. 14.

Telefon:
178—50.

Különbéle gyapju szövetek és bélésárú nagy raktára
Olcsó árak! Nagyválaszték!

„HUNGÁRIA“
faszén vállalat
olcsó és jó faszenet
szállít a szabóiparosok részére
VIII. Jázmin-utca 26. sz.
Telefon: József 3-73.

HORVÁT ÉS
SUGÁR
POSZTÓ ÉS BÉLÉSÁRU
GYÁRI LERAKATA
BUDAPEST,
V., NAGYKORONA-U. 21.